

## Gálatas

1-2 Høøch Pablo, hädaa nócyhøch nhädiuumby møødä hermanohajxy yaabä nägøxiä. Mijts hädaa nocy nyajnäguejxyp, mijts hermanodøjc jim tsänaabiä Galacia. Cab hajxy mmäná'anät cooch jäya'ay tøø xwyiinguexy. Jesucristøch xwyiinguex møødä Dios ja'a nDeedyháltäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagjujypiøjc.

<sup>3</sup> Weenä Dios ja'a nDeedyháltäm hajxy xmio'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt møødä Jesucristo ja'a nWiindsønältäm.

<sup>4</sup> Jaaya'ay hajxy xñähho'túutäm ja'a nbojpä ngädieyháltäm nebiä Dios ja'a nDeedyháltäm tøø miäna'añän. Paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm nebiä haxøøgpä hajxy yaa xñähwäatsämät hädaa yaabä naaxwiin.

<sup>5</sup> Tsøgä Dios hajxy møj jaançh pädáacäm cøjxta'axiøø. Amén.

<sup>6</sup> Hermanodøjc, Dios hajxy xmiøjyáaxäm je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy xchójcäm. Pero tøøch nmädoyhaty coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxnä je'eguiøxpä coo ja'a wiingmädia'agy hajxy tøø mbadu'ubøjnä. Nyagjuøøbiøch jaduhñ coo ja'a Dios hajxy paquiä tøø mnajtshixøøñä.

<sup>7</sup> Pero cabä wiingmädia'agy jii neby hajxy mnähwá'adsät. Jaduhñä häna'c-hajxy näje'e wiädity yajnähixøøbiä. Xjia jøjcaxø'øwaamb mijts jaduhñ. Ja'a hønñda'agymiädia'agy mijts hajxy xyajnähixøøby ja'a Jesucristocøxpä.

8-9 Tøøch mijts jaduñ nhuuc nãmaabiã, y chaaçh jadãhooc nmãnáangumbã, tøøch mijts ja'a Diosmãdia'agy nyajnáhixø'øy neby hajxy jaduñ mnãhwá'adsät. Pero coo mijts pøn wiingmãdia'agy xyajnáhixø'øwät, jiiby nõcxy quia'awa'añ haxøøgtuum, hoy piønã, hoy yhøøchã, hoy jim jia tsooñ tsajpootyp.

10 Ndsøjpiøch cooçhã Dios xquiumáyät. Cábøch ndsocy cooçhã cu'ughajxy xquiumáyät. Cooçh häxøpy jaduñ ndsocy, cábøchã Jesucristo häxøpy hoy nbanøcxnä.

11-12 Hermanodøjc, huuc wiinjuø'øw hajxy jaduñ, hädaa mãdiã'agyhøch mijts nyajwiingapxøøbiã, ja'a Jesucristøch xmiooyy; ca'a jiãya'ayã xmiooyy hädaa yaabã naaxwiimbã.

13 Tøø hajxy mmãdoyhaty nébyhøch hijty nwädity, mãnáajøchã judíos miãdia'agy hajxy hãnajty nbanøcxnä. Mnajuøøby hajxy nébyhøchã jäya'ayhajxy hijty ndsaaçhtiuñ nägø'ø nädecypiã, ja'a Diosmãdia'agy hajxy panøcxpä. Pãadyhøch hijty ndsaaçhtiuñ nebiã Diosmãdia'agy hajxy jaduñ ñajtshixø'øwät.

14 Maa yø'ø judíos miãdia'agyhajxy myiñän, maas hóyhøch hijty nbanøcxy. Cábøch nmãgunaax pøn hijty xyhabexy, ja'a høøch nmãdu'ugyee'taact. Hix, maas pedyíijøch hijty ngudiuñ ja'a nhap ndeedy quiuhdujthajxy ja'a jecypiã.

15 Pero tøøchã Dios hijty xwyiimbiy, cáhnøch hãnajty nmiñ nga'ayñã. Pãadyhøch tøø xmiøjya'axy cooçh xjiaançh tehñ chocy.

16 Mãnitã Dios miãnaañ cooçhã yHuung nhixyhãjtät, nébiøchã miãdia'agy jaduñ

nyajwiingapxóoyyät ja'a hajxy ca'a judíospä, neby hajxy jaduñ ñähwá'adsät. Cooch jaduñ njajty, cáboch hoy pøn tøø nyajmøødmädia'agy,

17 ni ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Jerusalén, ja'a hajxy hijty tøø wyiinguexyíjábä ja'a Dios. Pero jímhøch nnøcxtøøyy Arabianaaxooty. Mänítøch nwiimbijty, nmejtstägajch maa ja'a cajpt xiøhatiän Damasco.

18 Coo tægøøgjomøjt hánajty tøø ñajxnä, mänítøch jim nnøcxy Jerusalén. Jímhøchä Pedro hoy nhixyhaty. Mänítøch nmøødhijty majmocxxøø.

19 Jímhøchä Jacobo nhixyhajpä ja'a nWiindsøn\_hájtämä piuhya'ay. Pero cábochä hermano wiingpä nhijxy, ja'a wiinguexypä.

20 Tehm tiøyhajt jaduñ nébiøch cham njaayän. Cáboch nhøhnda'agy. Diøshøch jaduñ xyhixp cooch nga'a høhnda'agy.

21 Mänítøch hoy nwädity Sirianaaxooty møødä Cilicanaaxooty.

22 Ja'a hermanodøjc-hajxy jim hijpä Judeanaaxooty, ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hánajty panøcxäbä, cáhnøch hajxy hánajty nhixyhatyñä.

23 Jagooyyä hajxy hánajty miädooyyä coochä Diosmädia'agy hánajty nyajwa'xnä. Tøø hajxy hijty miädoyhaty coochä hermanohajxy hijty ndsaachtuñ, nebiä Diosmädia'agy hajxy ñajtshixó'øwät. Pero coochä Diosmädia'agy hánajty nyajwa'xnä høøchpä,

24 paadiä Dios hajxy miooyy Dioscujú'uyäp ja'a høøchcøxpä.

## 2

1 Coo majmactsjomøjt hānajt̃y t̃øø ñajxnä, mänit̃och hoy ngoo'nä Jerusalén m̃øødä Bernabé m̃øødä Tito.

2 Diósh̃och jim̃ xquiejx. Jímh̃öchä Jacobo nm̃øødhamug̃øøyy hamee'ch m̃øødä Pedro m̃øødä Juan. Jim̃ hajxy hānajt̃y quiopc-haty maa ja'a hermanod̃øjc-hajxiän. Mänit̃och hajxy nyajm̃øødmädiaacy nebiátyh̃öchä jäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy nyajwiingapx̃ó'øy, ja'a hajxy ca'a judíospä, neby hajxy hoy ñähwá'adsät. Páadyh̃öchä copc-hajpäd̃øjc jawyiin nyajm̃øødmädiaacy, nébiøch hajxy jaduh̃ñ xquia'a j̃øjcax̃ó'øwät.

3-5 Xjij̃øjp̃øgg̃øøyy h̃øjts jaduh̃ñ; cab h̃øjts waamb̃ xñāmaayy. T̃øø hāna'c-hajxy näje'e yajtäg̃ó'øy maa ja'a hermanod̃øjc-hajxiän; ñøm hajxy hānajt̃y miāna'añ cooc tyijy hajxy piañøcxp̃ä; pero cab hajxy hānajt̃y t̃øyhajt̃ piañøcxy. H̃øjts hajxy xjia j̃øjcax̃ó'øwaañ. Coo h̃øjtsä Jesucristo miädia'agy hānajt̃y nbañøcxänä, cab h̃øjtsä judíospä cuhdujt̃ hānajt̃y nbañøcxnä. Pero cab h̃øjts nm̃øjp̃ädaacy, neby h̃øjts mijts hoy njaac yajwiingapx̃ó'øwät ja'a t̃øyhajt̃, nej mijts jaduh̃ñ hoy mnähwá'adsät. Jaduh̃ñ hajxy hānajt̃y jia mänaamb̃ä coo ja'a Tito ween yajcircuncidarhaty nebiä judíoshajxy quiuhdujthatiän, hoyyä Tito hānajt̃y quia'a ja judíospä. Cabä copc-hajpähajxy miānaañ coo ja'a Tito yajcircuncidarhädät.

6-9 Cábøchä Jacobohajxy hānajt̃y nm̃øjp̃äda'agy, hoy hajxy hānajt̃y t̃øø jia päda'agyii copc-hajp̃ä. Hix̃, cabä Dios hajxy xmiøjp̃ädaácäm, hoyyä m̃øjtuuñg hajxy nja m̃øødhajt̃äm.

Mánítøch hajxy xyhixyhajty coochä Dios hñajty tøø xwyinguexy, coochä miädia'agy nyajwiingapxøøyyät ja'a ca'a judíospähajxy, nebiä Pedro hñajty tøø wyiinguexyiijän coo ja'a judíoshajxy yajwiingapxø'øwät. Mänit højts ja'a copc-hajpähajxy xjiøjpøgøøyy møødä Bernabé. Mänit højts tu'ugmädia'agy nmähmøøyy coo højts nwädítät maa ja'a ca'a judíospä, chaads häna'c-hajxy jaduhñ wiädítät maa ja'a judíospä. Y cábøch hajxy nej xyhanehmy.

10 Jagooyyä højts xñämaayy coo højtsä häyoobäya'ayhajxy nbuhbédät. Jaduhñch nnä'ägä cuhdujthaty.

11-14 Mánítøchä Bernabé nmøødhädaacy maa ja'a cajpt xiøhatiän Antioquía. Cujecy højtsä Pedro xpiagädaacy. Mänitä Pedro tiägøøyy caamiujpä møødä hermanodøjc ja'a ca'a judíospä. Mänitä Jacobo miägu'ughajpähajxy näje'e quiädaacpä. Mänitä Pedro quia'a møødcaamiujcänä ja'a hajxy ca'a judíospä. Hix, chähgøøbiä Pedro hñajty coo ja'a hermanodøjc-hajxy miädoyhädät jim Jerusalén, ja'a hajxy hñajty jaac panøcxpä ja'a judíosjuhdujt. Mänitä Bernabé piajatcøøbiä møødä hermanodøjc-hajxy nägøxiä ja'a judíos, coo hajxy quia'a møødcaamiugaannä ja'a hajxy ca'a judíospä. Hix, mejtstu'u ja'a wyiinmahñdyhajxy hñajty. Y cooch nhijxy neby hajxy hñajty jiatcø'øyän, coodsä tøyhajt hajxy quia'a panøcxnä, ja'a Diosmädia'agy, mänítøchä Pedro njøjcuhojøøyy ja'a hermanodøjc wyiinduumhajxy. “Jue'e miich, mjudíos miich, y caj miich hijty nbanøcxy ja'a judíosjuhdujt.

Caj miichä cuhdujt mnä'ägä mөөдä coo miichä wiinghana'c mädsib'өбä mnämä'awät coo hajxy pian'өcxät ja'a judíoscuhdujt." Páadyhөchä Pedro jaduһn nhojy coo je'e ja'a pojпä hánajty miөөдä.

15 Jue'e hөjtshájtäm, judíos hөjts nmiin ngáhwäm. Caj tyijy hөjts ngahwiindöyyä nebiä wiingjäya'ayhajxiän.

16 Pero, paadiä Dios hajxy xpiadáacäm hawa'adstuum je'eguiөxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot nmäb'өjcäm, ca'a jie'eguiөxpä coo hajxy ngudiúunäm nebiä jecyquihdujt myiñän. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy mga'a mäb'өjcät, cabä Dios xpiadá'agät hawa'adstuum, hoy mja cudiuñ nebiä jecyquihdujt myiñän.

17 Pero tsөc mänáanäm, coo jaduһn quiähx'өgät coo hөjts ngahwiindöyyäbä, hoyyä Jesucristo miädia'agy nja mäb'өjcäm, cab hajxy nmänáanämät cooc tyijy ja'a Jesucristo tөө xyajtu'udägóoyyäm.

18 Coo hөjtsä jecyquihdujt nnajtshix'өyyämät, cab jaduһn yhojy coo hajxy jadähooc nbadu'ub'өjcämät. Hix, cähx'өgäp jaduһn coo hөjts ja'a pojпä cädieey nmөөdhájtäm.

19 Pero hөөch, cábөchä jecyquihdujt nbanөcxnä. Tөөch nnajtshix'өñä, nébiөchä Dios hamuumdu'joot jaduһn nbanөcxnä.

20 Coo ja'a Jesucristo hajxy tөө xñähho'túutäm cruzcөxp, páadyhөch je'e hamuumdu'joot nbanөcxy; cábөch nhamdsoo wiinmahñdy nyajtunaanä. Tu'ugmädiá'agyhөchä Jesucristo xmiөөdhijnä. Xchójpөch je'eduhñ, páadyhөch tөө xñähho'tu'udy.

21 Paadiä Dios hajxy xpiädáacäm hawa'adstuum je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcäm; ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy ngudiúunäm. Coö häxøpy quia'a jaduhnä, xiøøbä ja'a Cristo häxøpy tøø ñä'ä ho'ogy. Paady, cábøchä hoyhajt nnajtshixø'øwa'añ mädyíjøchä Dios tøø xmio'oy.

### 3

1-5 Mijts hermanodøjc, nej, mguhmañøøby hajxy jaduhnä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mga'a panøcxaannä. Nej, mbanøcxtägatsaambiä jecyquihdujt hajxy jadähocä. Mnajuøøby hajxy coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Coö mijtsä Jesucristo miädia'agy tøø mmäbøjcä, paadiä Dios ja'a yhEspíritu hajxy tøø xmio'oy, paadiä hoy-yagjuøøñäjatypä tøø yajnaxy maa mijtsän. Ca'a jie'eguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy hijty mgudiun. Pero cabä ndijy ja'a Diosmädia'agy hajxy tøyhajt mnajtshixø'øwa'añ.

6 Ja'a Abraham, ja'a hajxy nhaphájtäm ja'a hajxy ndeedyhájtämbä, miäbøjc je'e ja'a Diosmädia'agy. Paadiä piädaacä hawa'adstuum.

7 Y coo højtsä Diosmädia'agy nbamäbøjcämät, mänitä Dios hajxy xpiädáacämät nebiä Abraham yhap yhocän. Mänit højts xpiädáacänät hawa'adstuum.

8 Jéquiänä Dios ja'a Abraham ñämaayy: "Miihcøxpøchä jäya'ayhajxy nbuhbeda'añ nägøxiä ja'a wiinduhmyhagajtpä je'eguiøxpä coo miich tøø mmäbøcy." Jiiby jaduhn myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. Jaduhn hajxy nyajnajuøøyyäm coo ja'a Dios hajxy

xpiáda'agáanäm hawa'adstuum pønjaty mábøjp, hoy hajxy quia'a ja judíosä.

<sup>9</sup> Entonces, ja'a hajxy mábøjpä, jaduñ hajxy piuhbedyii nebiä Abraham jecy piuhbejtän.

<sup>10</sup> Ja'a hajxy jaduñ mänaambä cooc tyijy hajxy ñähwa'adsa'añ je'eguiøxpä coo ja'a jecyquihdujt hajxy quiudiuñ, haxøøgtuum hajxy je'e piáda'aga'añii. Jaduñ jii by myiñ cujaay maa ja'a jecyquihdujtän, “Haxøøgtuum piáda'aga'añii pønjaty hoy ca'a cudiumb nebiaty hädaa libro xyhanéhmäm.”

<sup>11</sup> Jaduñ jii by myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy nmábøjcämät, mänitä Dios hajxy xyajñähwáatsämät.” Ca'a jie'eguiøxpä cooc tyijy hajxy ngudiúunäm ja'a jecyquihdujt.

<sup>12</sup> Pero jaduñä jecyquihdujt miäna'añ: “Pønä jecyquihdujt cudiumb, hawa'adstuum piáda'aga'añii.”

<sup>13</sup> Coodsä jecyquihdujt hajxy hijty hoy nga'a cudiuñänäm, haxøøgtuumä Dios hajxy hijty xpiáda'agáanäm. Pero xñäxúu'tsämä Dios hajxy jaduñ; paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm; paadiä Dios hajxy xpiadáacäm hawa'adstuum. Jaduñä jii by myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Pøn möjpahbéjtäp quepyquiøxp, tøø hänajty piáda'agyii haxøøgtuum.”

<sup>14</sup> Paadiä Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, nebiä jäya'ayhajxy jaduñ piuhbéjtäbät, ja'a hajxy ca'a judiøspä, nebiä Abraham jecy piuhbejtän. Y coo hajxy nmábøjcämät, mänitä Dios ja'a yhEspíritu hajxy xmio'owáanäm nägøxiä neby



hajxy jecy xyajwiinwaan<sub>0</sub>oyyäm cooc hajxy xmio'owáañäm.

15 Hermanodøjc, tsøg hajxy mädiáacäm neby hajxy yaa nguhdujthájtäm hádaa yaabä naaxwiin. Cooc pøñ tii yajcuhdúgät maa ja'a hagujtøjcän, cooc fyirmarhadät, ni pøñ jaduhñ quia'a yajtägátsät, ni quia'a mäná'anät cooc quia'a hoyyä.

16 Bueno, cooc ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuhdujcy cooc hoy miänaajä piuhbeda'añ, jaduhñ miänaambä cooc ja'a Abraham yhap yhoc miøødyajcuhdújcäbä. Jaduhñ jiiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän. (Cab jaduhñ myiñ cooc hajxy nämay miøødyajcuhdujcyä.) Cooc jaduhñ miäna'añ: “Abraham yhap yhoc”, ja'a Jesucristo jaduhñ nänøømäp.

17 Y cooc mädaaxmägo'xcuhii'xmajcjomøjt hänäjty tøø ñaxy, mänitä jecyquihdujt piädaacä. Pero cab jaduhñ yajtägajch nebiä Dios ja'a Abraham hänäjty tøø miøødyajcuhduquiän.

18 Cooc häxøpy quia'a tøyhajtä jaduhñ, cab häxøpy tiuñ nebiä Dios jecy yajcuhdujquiän.

19 Paadiä Dios ja'a jecyquihdujt yejcy neby jaduhñ quiähxø'øgät cooc ja'a pojpä cädieey hajxy nmøødhájtäm. Pero cooc ja'a Jesucristo yaa tøø yhoy hádaa yaabä naaxwiin, ja'a hänäjty tøø miøødyajcuhdugyíjábä, cabä jecyquihdujt jaduhñ tiunaannä. Bueno, cooc ja'a Dios ja'a jecyquihdujt piädaacy, mänitä mioonsä tsajpootypä ja'a Moisés hoy mio'oy. Mänitä Moisés jiøyejnajxy.

20 Pero hamdsoo ja'a Dios ja'a Abraham miøødyajcuhdujcy; cabä jiøyejnajxpä jaduhñ ñä'ä yajtuuñ.

21 Cab hajxy nmánáanämät coo ja'a jecyquiuhdujt yajtägajch nebiä Dios hánajty tøø yajcuhduquiän. Coo ja'a Dios häxøpy tøø miána'añ coo hajxy cu nnähwáatsäm maa ja'a jecyquiuhdujtän, pues tøø ja'a jecyquiuhdujt hajxy häxøpy xyajñähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájätäm.

22 Ja'a Diosmädia'agy jaduñ mánaamb coo hajxy nägøxiä nhíjtäm haxøøgtuum je'eguiøxpä coo ja'a pojpä cädieey hajxy nmøødhájätäm. Pero coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, mänitä Dios hajxy jaduñ xyhuunghájätämät nebiä jecy yajcuhdujquiän.

23-25 Tuunḡpaatpä jecyquiuhdujt hijty. Tsipcøxp højts hijty ngudiüünäm. Pero coo ja'a Jesucristo tøø yhoy, cab højtsä jecyquiuhdujt nbanøcxänä. Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, jaduhnä Dios hajxy xyhuunghájätämät.

26 Y xjiaanč huunghajp mijts ja'a Dios je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy mmäbøjcä, coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy.

27 Y coo hajxy jaduñ mmøødhídät, coo hajxy jaduñ mnäbétät, mänitä Dios hajxy xyhuunghádät, nebiä Dios ja'a Jesucristo yHuunghatiän.

28 Tu'ugmädia'agy hajxy mhijnä møødá Jesucristo. Cabä Dios tiehm yajtøy pø mjudíos, pø caj, pø mmäyøø, pø caj mmäyøøjä. Cabä Dios yajtøy ja'a haagä tehñ ya'adiøjcpä, ja'a haagä tehñ tio'oxiøjcpä. Jøjwa'achä yajtøy. Jaduhnä Dios hajxy xyhijxnä nebiä yhamdsoo huunḡän.

29 Y coo ja'a Jesucristo hajxy mmøødhity tu'ugmädia'agy, paadiä Dios hajxy xyhuunghaty,

nebiä Dios ja'a Abraham jecy yhuunghajtiän.

## 4

<sup>1-2</sup> Jaduhnds je'e, coo jäya'ayhajxy hänajty näje'e yho'ogaanä, mänit hajxy miäna'añ coo yhuunghajxy yhíxäxät ja'a miägu'ughajpähajxy. Coo ja'a yhuunghajxy miøjjøñät, mänit nädeedy hajxy miämähmøñät. Pero coo hajxy hänajty miuutsnä, jaduhñ hajxy yhane'emyii nebiä moonsän, høxtä coonä hajxy hänajty tøø miøjjøñä.

<sup>3</sup> Y højtshájtäm, coo ja'a Jesús hajxy hänajty nga'a hixyhájtämnä, jaduhñ mäwíinäts hajxy hijty nhíjtäm nebiä hane'emybiän coo ja'a jecyquiuhdujt hajxy hijty tehngajnä nbanócxäm.

<sup>4</sup> Pero coo yhabaaty, mänitä Dios ja'a yHuung quiejxy; Jesucristo je'e. Hoy je'e miñguia'ay neby højtshájtämän yaa judíosnaaxooty, maa ja'a jecyquiuhdujt tiuñän.

<sup>5</sup> Paadiä Jesús quiejxä neby højts jaduhñ xñähho'túutämät, je'eguiøxpä coo højts ja'a jecyquiuhdujt hijty nbanócxäm tehngajnä. Coo hajxy xñähho'túutäm, xyhuunghájtäm ja'a Dios hajxy jaduhñ.

<sup>6-7</sup> Xmio'owáanäm hajxy jaduhñ nebiaty ñägapy. Cab hajxy nhíjtänä nebiä hane'emybiän. Coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtäm, paadiä yHEspíritu hajxy xyajnäguéjxäm. Paady hajxy je'e nnämäayyäm: “Teedy” hamuumdu'joot.

<sup>8</sup> Jue'e mijts hijty mwi'i wyiingudsähgøøby, quepychec naaxpoch. Cahnä ja'a Dios hajxy hänajty mhixyhatyñä.

<sup>9</sup> Pero coo ja'a Dios hajxy tøø xwyiimbiy, paady hajxy mhixyhajnä. Cab jaduhñ

yhahixø'øy coo ja'a jecyquihdujt hajxy jadähooc mbadu'ubøjcombät. Cab hajxy nyaghanéhmänät maa ja'a jecyquihdujtän.

10 Pero mijts, je'enä xøø hajxy mwi'i yagjadyii. Jaduhñ tyijy hajxy mnähwa'adsa'añ.

11 Nej, xióøbøch mijts ja'a Diosmädia'agy tøø nja yajwiinhixø'øyä. Pø tøyhajt jaduhñ, njaanč tehñ yagjuóøbiøch jaduhñ.

12-14 Hermanodøjc, nnämä'awäbøch mijts coöch mijts xpiahíxät. Najtshixø'øw ja'a jecyquihdujt hajxy nébiøch tøø nnajtshixø'øyän. Mänäajøch mijtsä Diosmädia'agy nyajwiingapxøøchooñän, hóyhøch mijts xmiägu'ugpøjcy. Jadúhñhøch hajxy xjiøjpøgøøyy nebiä Diosquexiän, nebiä Jesucristän. Cábøch hajxy xxiøøghajty, hóyhøchä pa'am hänäjty nja møødä, hóyhøch mijts hoxiøøghajnä hänäjty xjia hixy. Coochä pa'am hänäjty nmøødä, páadyhøch jim nmähmøøyy maa mijtsän.

15 Pero mijts, cab hajxy jootcujc mhijnä. Pänebiä hajxy tøø mjaty. Mänäajøch jim nhitiän maa mijtsän, høøchcøxpä mijts hänäjty mduñ hoy miädyii mayhajtä. Xmióøbiøch mijts hänäjty hoy tyiijä.

16 Páadyhøch mijtsäda'a xquia'a mägu'ughadaañnä coöch mijts tøø nhawáañäm ja'a tøyhajt.

17 Y häna'c-hajxy hønñdaacpä, paady mijts hajxy xmiägu'ughada'añ nébiøch mijts jaduhñ xquia'a panøcxnät. Pero caj mijts hajxy hamuumdu'joot xmiägu'ughada'añ. Xñä'ä wiinhøønaamb mijts hajxy jaduhñ.

18 Hoy hit jaduhñ coo mijts pøñ hamuumdu'joot xmiägu'ughädät hoy miänaajä, hóyhøch hänäjty jim

nga'a ja hity maa mijtsän.

<sup>19</sup> Mägu'ughajpä, jaančh tehṃ jiootmayhájpech jadähooc ja'a mijtsæxpä. Jiaančh tehṃ chójpiøch njoot coo mijts ja'a Jesucristo mmøødhídät tu'ugmädia'agy.

<sup>20</sup> Cu nnøcxyhøch jim maa mijtsän. Cu nmøødmädiáacyhøch mijts jaduṃ yajxon. Cooch mijts hoy nga'a møødmädia'aga'añ hajäya'ayhaam, cáboch nnajuø'øy nébiøch ndaj nmáyät ja'a mijtsæxpä.

<sup>21</sup> Hoorä, pø chojpiä mjoothajxy tehngajnä coo ja'a jecyquiuhdujt hajxy mbanøcxa'añ, huuc mädoṃ hajxy neby jiiṃby myiñän maa ja'a jecyquiuhdujtän.

<sup>22-23</sup> Metscä Abraham yhuung hänäjty. Tu'ug hänäjty xiøhajty Isaac. Tøø Dios Abraham hänäjty jaduṃ yajwiinwaanø'øy coo ja'a Isaac hänäjty myina'añ quia'awa'añ. Abraham yhamdsoo huung-hajxy je'eduhṃ møødá tio'oxiøjc. Jatu'ugpä, Ismael je'e xiøhajpä. Jaduhyä je'e ñä'ä miiñ ñä'ä cahy. Moonsä je'e tiajhajt.

<sup>24-25</sup> Hädaa mädia'agy, nebiä hijxtahndän hädaa jaduṃ. Ja'a Ismael tiaj, ja'a Agarhajpä, moonsähajp hänäjty je'e. Cabä yhamdsoo cuhdujt hänäjty yaghity. Hoorä, coo ja'a Dios ja'a cuhdujt yejcy maa ja'a tuṃ hänäjty xiøhatiän Sinaí, jim Arabianaaxooty, jaduṃ mäwíinäts hajxy nhíjtäm nebiä Agar hänäjty mioonsähatiän. Cabä nhamdsoo cuhdujt hajxy nyaghíjtäm. Mejtstu'u ja'a tuṃ hänäjty xiøhaty. Xøhajp hänäjty Sinaí, møødá hänäjty xiøhaty Agar. Ja'a cajpt jaduṃ xøhajpä Jerusalén, ja'a hädaa yaabä naaxwiimbä,

jaduhñ mäwíinäts je'e nebiä Agarän. Hix, cabä Jerusalénpä-jäya'ay yhamdsoo cuhdujt hajxy yaghity.

<sup>26</sup> Jaduhñ ja'a cajpt jim xiøhappä tsajpootyp Jerusalén. Jim hajxy nxøønáxäm. Cabä jecyquihdujt jim tiuunnä nebiä Dios yequiän Sinaí. Jemyguiuhdújtäts jim túunnäp.

<sup>27</sup> Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Huuc xoonä'ag, hoyyá huung mga'a ja paadyñä,  
Maas may miich huung mbaada'añ.

Cabä mmoonsä may jiaty paada'añ.

<sup>28</sup> Hoorä, hermanodøjc, tøø ja'a Dios hajxy xyajñähdíjäm coo hajxy xyhuunghadáanäm, nebiä Isaac yajñähdíjän.

<sup>29</sup> Dios ja'a yhEspíritu ja'a Isaac yajmägunuuxøøyy coo myínät. Cabä Ismael yajmädsojcy coo ja'a Abraham ja'a Isaac yhuunghádät. Jaduhñ mäwíinäts højtsä jäya'ayhajxy xquia'a yajmädsojcäm coo ja'a Dios hajxy xyhuunghájtämät.

<sup>30</sup> Jaduhñ jiiby myiimbä cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: “Høxquejxpädsøm yø'ø to'oxymoonsä møødä yhuung.” Cabä moonsä yhuung ñä'ägädä puhmo'owa'añii ñädeedy. Pero yhamdsoo to'oxiøjc yhuung, je'eds jaduhñ mio'owaamby.

<sup>31</sup> Hermanodøjc, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot ndsójcäm, jaduhñ mäwíinäts hajxy nhíjtäm nebiä Isaac jecy yhihtiän. Pero ja'a hajxy ca'a tsojpä, jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä Ismaelän, ja'a moonsä yhuung.

## 5

<sup>1</sup> Coo ja'a Dioscuuhdujt hajxy nyaghjítäm, mädyii ja'a Moisés jecy miähooyy, jaduhñ mäwínäts hajxy hijty nhjítäm neby hajxy hadsip yajtuñíjábän. Coo ja'a Jesucristo quiádaacy, mänit hajxy xñámáayyäm coo ja'a jecyquiuhdujt hajxy nga'a møjpadáacänät. Xyhawáañäm hajxy jaduhñ neby hajxy nnähwáatsämät. Hamuumdu'jootä Jesucristo miädia'agy hajxy mbanócxät. Cabä Moisés jiecycyquiuhdujt hajxy mbadu'ubójcät jadähooc.

<sup>2</sup> Huuc hamädoowhit hajxy. Coo hajxy nyajcircuncidarhajtämät cooc tyijy hajxy jaduhñ nnähwa'adsáañäm, xiøøbä ja'a Jesucristo hajxy häxøpy tøø xñäl'ä nähho'túutäm. Høøch jaduhñ mänaamb, Pablo. Diosquéxyhøch høøch.

<sup>3</sup> Jadúhñhøch jadähooc nmänáangombä, pønjaty mänaamb coo hajxy yajcircuncidarhädät, tsipcøxp hajxy quiudiúnät nebiatiä Moisés jiecycyquiuhdujt yajnáhdijy coo hajxy quiudiúnät.

<sup>4</sup> Jii häna'c-hajxy näje'e miäna'añ: “Páadyhøch nnähwa'adsa'añ coochä Moisés jiecycyquiuhdujt hoy ngudiuunä.” Pero cab jaduhñ tiøyyä coo hajxy nähwa'adsa'añ. Hix, cabä Jesucristo hajxy miøødhijnä tu'ugmädia'agy.

<sup>5</sup> Pero nmäbójcäm højts coo hajxy nnähwa'adsáañäm ja'a Jesucristocøxpä. Ja'a Dioshespíritu hajxy xpiuhbedáañäm.

<sup>6</sup> Coo ja'a Jesucristo hajxy tu'ugmädia'agy nmøødhjítämät, cab jaduhñ ñejpiä pø tøø hajxy nyajcircuncidarhajtäm, o pø caj. Je'eduhñ tsoobaatp coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy

nmäbójcämät y coo hajxy hamiñ häxøpy  
nnichójcämät nebiä Jesucristo hajxy xchójcäm.

<sup>7</sup> Hoy ja'a Diosmädia'agy hajxy hijty mbanøcxy.  
Pätiidä hajxy coo tøø mnajtshixø'øy. Päbønda ha-  
jxy tøø xwyiinhøøñ.

<sup>8</sup> Ca'a Dyiosä hajxy xyajnajtshixøøyy. Jaaya'ay  
hajxy xyajnähdíjjäm coo ja'a miädia'agy hajxy  
nbanøcxämät.

<sup>9</sup> Jaduhñä jäya'ayhajxy miäna'añ: “Coo  
tsajcaagyooy weeñtiä nbädáacämät, cøxiä  
harina yajtägø'øyii.” Jaduhñ mäwínäts  
højtshájtäm coo häna'c høhñda'agymiädia'agy  
hajxy xyajnähxixøøyyämät; nägøxiä hajxy jaduhñ  
nmá'tämät.

<sup>10</sup> Nbädáacypiøchä njuøhñdy ja'a Dioscøxpä  
coo wiingmädia'agy hajxy mga'a mäbøgät.  
Dios jaduhñ yajcumädowaamb pøn mijts  
høhñda'agymiädia'agy xyajnähxixøøby.

<sup>11</sup> Tehngájñøchä Diosmädia'agy nyajwa'xy coo  
ja'a jäya'ayhajxy ween miäbøcy; je'eguiøxpä coo  
ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp.  
Páadyhøchä jäya'ayhajxy xmiähanhaty. Näje'e ha-  
jxy miäna'añ cooc tyijy høøchä mädia'agy nya-  
jwa'xy coo hajxy ween ñiseñapäda'agyii. Pero cab  
jaduhñ ñä'ä tøyä. Coochä mädia'agy häxøpy nya-  
jwa'xy coo hajxy yajcircuncidarhádät, cábøchä  
jäya'ayhajxy häxøpy xmiähanhaty.

<sup>12</sup> Yø'ø häna'c mijts xjia wi'i ñämaabiä coo hajxy  
myajcircuncidarhádät, ween hajxy jaduhñ xpiuh-  
waatsnä.

<sup>13</sup> Tøø mijts ja'a Dios xyajnähdijy coo ja'a Moisés  
jiecyquihdujt hajxy mnajtshixøøyyät. Pero cabä  
Dios jaduhñ miäna'añ coo hajxy cøxypänejpiä



mjäya'ayhádat. Jadhun miäna'añ coo hajxy yajxon̄  
mnichogóøjät, coo hajxy yajxon̄ mnibiuuhbedóøjät.

14 Jadhunä Dios jiecycuiuhdujt miäna'añ coo  
hajxy hoy piønä mdsoc mba'häyówät hädaa yaabä  
naaxwiin nebiä mhamdsoo ni'x nebiä mhamdsoo  
copc hajxy mdsocuiän.

15 Cab jadhun yhoyyä coo hajxy mn-  
imiähanhadóøjät tu'ugpä tsajtøjc, jadhun hajxy  
mga'a niyajtägoyyóøjät.

16 Hoy hajxy mwädítät ja'a Diosmäjaagøxpä.  
Cabä mhamdsoo wiinmahñdy hajxy myaghijnät,  
hoyyä mjoothajxy hñajty tii jia tsocy.

17 Ja'a Diosmäjaa, cabä tu'ugjuøhñdy yhity  
møødä haxøøgcuhdujt. Coo hñajty haxøøg  
mjatcø'owa'añ, Dios xyhadujp mga'a jatcø'øy  
jadhun cøxypänejpiä. Hoorä, coo ja'a mjoot  
hñajty chocy coo hñajty hoy mwädita'añ, ja'a  
mhaxøøgwiinmahñdy jadhun xyhadujp.

18 Pø chojpiä mjoot jadhun coo ja'a  
Diosmäjaagøxpä mwädítät, cabä Moisés  
jiecycuiuhdujt mbanócxänät.

19 Madiu'u ja'a jäya'ayhajxy yhaxøøgcuhdujthaty;  
jabioçy hajxy ñimiøødtsäna'ayii; cøxypänejpiä ha-  
jxy jiäya'ayhaty; haxøøg hajxy wiädity, hoy hajxy  
jia to'oxiøjcmøødä;

20 wyiingudsähgøøbiä quepychec  
naaxpoch hajxy; mähixp mähäxujp hajxy;  
nimiädsiphajtäp hajxy; yhadsojpy hajxy  
mädyiijatiä miägu'ughajpähajxy miøød; paquiä  
hajxy ñimiäjootma'adyii; wiinduc-ho'p  
hajxy; nibiuhyohdiúutäp hajxy; cab hajxy  
tiu'ugmädia'aguiä;

21 hadsojt hajxy wyi'i miøød; jäya'ay-yagho'p hajxy; haxøøghuucp hajxy, haxøøgjøø'xp hajxy; madiu'u hajxy jaduñ jiatcø'ø. Tøøds mijts nja yagjahmiech, chaads jadähooc nhawáañäm: pøn haxøøgcuhdujt møød, cab jim ñøcxa'añ tsajpootyp.

22 Pero coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nwädíjtämät, Dios hajxy jaduñ xpiuhbéjtäm coo ja'a jäya'ay hajxy hoy nmägu'ughájtämät, coo hajxy nxoondáacämät, coo hajxy jootcuic nhíjtämät, coo hajxy nmee'xtújcämät, coo ja'a nmäjøøn coo ja'a nmädøjc hajxy yajxón nmägu'ughájtämät, coo ja'a hojioot hajxy nmøødhájtämät, coo hajxy nga'a høñdáacämät,

23 coo hajxy mee'xxieemy nhíjtämät, coo hajxy jootxeemy nhíjtämät. Coo hajxy jaduñ njäya'ayhájtämät, cab hajxy pøn waamb xñámáayämät.

24 Pønä Jesucristo miädia'agy panócxäp hamuumdu'joot, tøø ja'a yhaxøøgcuhdujt yhøxhixy, y cab jaduñ jiahmiejtsnä.

25 Pø mänáañäm hajxy jaduñ coo ja'a Diosmäjaagøxpä hajxy nhíjtäm, tsøg hajxy hamuumdu'joot pawädíjtäm.

26 Cab hajxy nyajcumáayämät; cab hajxy nniyagjootmä'tämät hamiñ haxøpy; cab hajxy cøxiä wiinä nniyhadsójcämät.

## 6

1 Hermanodøjc, coo pøn tiu'udägóyyät, mee'xxieemy hajxy mmägäp mhané'emät, nej mijtsä Diosmäjaa mmøødän, weenä yhaxøøgpä yhøxhijxnä. Pero mnigwieendähadóøjäp hajxy coo mijts jaduñ mnä'a tu'udägóobiät.

2 Nibiu**h**bedøø hajxy neby hajxy jaduh**n** mmäjädá'agät, neby hajxy jaduh**n** mga'a tu'udägóyyät. Jaduh**n**dsä Jesucristo miädia'agy hajxy mgudiúunät.

3 Pø**n** yajcumayaamb je'eguiøxpä cooc tyijy miøjjä, caj ñä'a tøyyä coo miøjjä. Nä'a niwyi-inhøhnäp jaduh**n**.

4 Cøjwiinduum hajxy mniyhixøøjät pø hoy hajxy tøø mgudiu**ñ**. Y pø tøø hajxy hoy mgudiu**ñ**, mänit hajxy mxoondá'agät. Pø tøø ja'a mmägu'ughajpä hajxy mbexy, cab hajxy nøcxy mniguiumayii.

5 Cøjwiinduum hajxy mniyajcopcø'owøøjät pø hoy hajxy mgudiu**ñ**.

6 Pø**n** jaduh**n** yajnä

7 Ca'a hajxy myajwiinhøø**ñ**; ñajuøøbiä Dios neby hajxy nwiinmahñdyhätäm. Nej tøø mjäya'ayhatiän, høxtä jaduh**n** mguhbédät.

8 Pø**n**ä Dioshespíritu panøcxp, je'e cøjxta'axiøø jugyhadaamb nebiä Dios jiugyhatiän; pero pø**n** yhamdsoo cuhdujt yajtuumb, cab jaduh**n** jiugyhada'añ nebiä Dios jiugyhatiän.

9 Tsögä njoot hajxy møc pädáacäm; coo hajxy tehngajnä hoy nwädíjtämät, mänit hajxy jim nnøcxämät tsajpootyp coo yhabáatnät.

10 Hoy miänaajä ja'a jäya'ay hajxy mbuhbédät nägøxiä. Tsipcøxpädsä hermanodøjc hajxy mnä'ägädä puhbédät.

11 Hamdsóojøch hädaa letra nhädiu**ñ**, paady miøjjatiä.

12 Pønjaty mijts xjia wi'i ñämaaby coo hajxy myajcircuncidarhádät, paady hajxy jaduñ miäna'añ coo hajxy wyi'i yajcumaya'añ cu'ughagujc. Hix, tsähgøøby hajxy jaduñ coo hajxy miädsibø'øwøøjät ja'a homiädia'agyquiøxpä, coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm cruzcøxp.

13 Hoy hajxy näje'e tøø jia yajcircuncidarhaty, cabä Moisés jiecyquiuhdujt hajxy yajtuunä. Paady mijts hajxy xjia wi'i ñäma'ay coo hajxy myajcircuncidarhájpät, yajcumayaamb hajxy jaduñ ja'a mijtsøxpä.

14 Pero høøch, cábøch nmäna'añ coo mädyii miøjjä jiaančhä. Jagóoyyøch nmäna'añ coo miøjjä jiaančhä coočhä Jesucristo tøø xñähho'tu'udy cruzcøxp. Cábøchä njoot yaa nbädaacnä hädaa yaabä naaxwiin. Hoyyä jäya'ay hajxy waambaty jia mäná'anät, cábøch tii nmøjpädaacnä. Cábøch tii hadsojt nmøødän hädaa yaabä naaxwiin.

15 Cab jaduñ ñejpiä pø tøø myajcircuncidarhaty o pø caj. Je'eduhñ tsoobáatnäp coo ja'a Dios hajxy tøø xpiädáacäm hawiinjemy.

16 Pønä Diosmädia'agy hoy cudiumb, je'eds hoyhajt weenhajt mo'owáanäp.

17 Páadyhøch chaa nnähxäguuuch nguhxäguuuchä coočhä Jesucristo miädia'agy tøø nmädiaacä. Y coöch jaduñ tøø ngudiñ, páadyhøchä cuhdujt nmøødän. Páadyhøch hajxy tii xquia'a yajnamáañät.

18 Hermanodøjc, weenä Jesucristo hajxy xcwieendähaty. Amén.

## **El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

### **Copyright Information**

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

### **The New Testament**

in Mixe, Isthmus

**© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files  
dated 29 Jan 2022

4e564219-157f-5807-b810-47a15308b8b8